

## Karta Charakterystyki - Aktualizacja

według Rozporządzenia Ministra Zdrowia  
z dnia 14 grudnia 2004 r. (Dz. U. 2, poz. 8 z 2005 r.)

### 1. Identyfikacja preparatu

**Nazwa produktu:** Shell Cassida Silicone Fluid

**Zastosowanie:** Środek smarny do urządzeń produkujących żywność i opakowania dla przemysłu spożywczego

**Identyfikacja producenta i dostawcy:**

	<b>Producent</b>	<b>Dostawca</b>
	Shell Aseol AG	Shell Polska Sp. z o.o.
<b>Adres:</b>	Steigerhubelstrasse 8, CH-3000 Bern 5, Switzerland	ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 7a, 02-366 Warszawa
<b>Tel.:</b>	+41 (0) 31 380-77-77	(22) 570-00-00
<b>Fax:</b>	+41 (0) 31 380-78-78	(22) 570-00-01
<b>Telefon alarmowy:</b>	+41 (0) 1 251-51-51 (Tox Center)	(22) 570-00-85

**Numer i data aktualizacji:** 1.3/ 29/12/2006 r.

### 2. Skład i informacja o składnikach

**Charakterystyka chemiczna:** Olej silikonowy, węglowodory. Produkt zawiera wyłącznie substancje zatwierdzone przez US 21 CFR 178.3570, 178.3620 i 182 do użycia w środkach smarnych dopuszczonych do incydentalnego kontaktu z żywnością.

**Niebezpieczne składniki:** W preparacie występują następujące składniki niebezpieczne według Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 28/09/2005 (Dz.U. Nr 201, poz. 1674 - Rozporządzenie to podaje wyjaśnienia skrótu WE; CAS – numer nadany przez Chemical Abstract Service):

<b>Rodzaj związku</b>	<b>WE</b>	<b>CAS</b>	<b>Zawartość, %</b>	<b>Symbole</b>	<b>Zwroty R</b>
Propan	200-827-9	74-98-6	> 25,0	F+	R12
Butan	203-448-7	106-97-8	> 50,0	F+	R12
Węglowodory alifatyczne	265-150-3	64742-48-9	1-5%	Xn	10-65-66-67

**Pełen opis zwrotów R znajduje się w p. 16.**

**Normy ekspozycji** obowiązują dla następujących składników obecnych w preparacie (patrz p.8): -ropan, butan.

### 3. Identyfikacja zagrożeń

Produkt klasyfikowany jako niebezpieczny (patrz p. 14 i 15): F+; R12.

**Zagrożenie zdrowia ludzkiego:** Nieprawidłowe obchodzenie się z produktem może wywołać efekty narkotyczne. Długotrwałe lub powtarzający się kontakt z produktem może powodować stany zapalne skóry.

**Zagrożenie bezpieczeństwa:** Zawiera niezwykle łatwopalne gaz wypełniający i rozpuszczalnik węglowodorowy. W trakcie rozpylania tworzy mieszanek zapalająco wybuchową.

**Zagrożenie dla środowiska:** Nie klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

#### 4. Pierwsza pomoc

**Objawy:** Długotrwały kontakt z oparami/mgłą może powodować bóle i zawroty głowy, nudności, utratę przytomności, podrażnienia oczu i górnych dróg oddechowych.

**Układ oddechowy:** W przypadku zawrotów głowy lub mdłości, wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze. W przypadku braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

**Kontakt ze skórą:** Zdjąć zanieczyszczoną odzież i umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem. W przypadku przedłużającego się podrażnienia zasięgnąć porady lekarza. W przypadku stosowania urządzeń pod ciśnieniem, możliwe jest przedostanie się produktu pod skórę. Jeżeli nagły wypływ produktu pod wysokim ciśnieniem spowoduje zranienie skóry, należy bezzwłocznie przewieźć pacjenta do szpitala. Nie czekać na wystąpienie objawów.

**Kontakt z oczami:** Natychmiast przemywać oczy dużą ilością wody. W przypadku przedłużającego się podrażnienia zasięgnąć porady lekarza..

**Spożycie:** Wymyć usta wodą i zapewnić pomoc lekarską. Nie wywoływać wymiotów.

**Porady dla lekarza:** Leczyć objawowo. Wciągnięcie do płuc może prowadzić do zapalenia płuc pochodzenia chemicznego. Przedłużone lub powtarzające się kontakty z produktem mogą powodować podrażnienie skóry. Zranienia pod ciśnieniem wymagają szybkiej interwencji chirurgicznej i przypuszczalnie terapii sterydowej w celu zminimalizowania zniszczenia tkanek i utraty funkcji.

#### 5. Postępowanie w przypadku pożaru

**Specyficzne zagrożenia:** W procesie spalania preparatu może powstawać skomplikowana mieszanina lotnych cząsteczek stałych i ciekłych oraz gazów, zawierająca tlenek węgla oraz niezidentyfikowane związki organiczne i nieorganiczne. Pojemnik może wybuchnąć w przypadku przegrzania. Opary są cięższe niż powietrze i rozprzestrzeniają się przy ziemi, co powoduje zagrożenie zapaleniem z odległości.

**Zalecane środki gaśnicze:** Piana i proszki gaśnicze. Dwutlenek węgla (gaśnica śniegowa), piana, piasek oraz ziemia mogą być wykorzystane tylko do gaszenia małych pożarów. Pojemniki mogą być schładzane mgłą wodną.

**Nieodpowiednie środki gaśnicze:** Silny strumień wody. Unikać stosowania halonów, aby nie skażać środowiska.

**Środki ochrony indywidualnej dla strażaków:** W przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze.

#### 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

**Indywidualne środki ostrożności:** Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Stosować rękawice ochronne z polichlorku winylu, neoprenu lub kauczuku nitylowego, kauczukowe buty do kolan oraz ubranie ochronne z polichlorku winylu. W przypadku ryzyka wdychania aerozolu/mgły/sprayu stosować półmaskę ochronną z pochłaniaczem organicznym i wbudowanym filtrem cząsteczek.

**Metody oczyszczania małych zanieczyszczeń:** Zaabsorbować ciecz przy pomocy ziemi lub piasku. Zebrać zanieczyszczony materiał do odpowiednio oznaczonych pojemników w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

**Inne informacje:** Ryzyko przypadkowego uwolnienia się produktu jest minimalne jeśli produkt jest dostarczany w pojemnikach.

#### 7. Postępowanie z preparatem i magazynowanie

**Postępowanie z preparatem:** Używać, jeśli oryginalne uszczelki nie zostały. Unikać przedłużonego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą. Nie wdychać oparów, sprayu lub mgły. Stosować lokalne systemy wentylacji w przypadku ryzyka wzięwania oparów, mgły lub aerozolu. Gasić wszelkie źródła otwartego ognia. Usuwać źródła zapłonu. Unikać iskiei. Nie

palić. Nie niszczyć ani dziurawić pojemników. W przypadku szczególnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa w miejscu pracy wykonać ocenę ryzyka.

**Magazynowanie:** Środki smarne przeznaczone do zastawiania w kontakcie z żywnością należy przechować oddzielnie z innymi środkami smarnymi, środkami chemicznymi i żywnością. Przechowywać chłodnym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu. Zabezpieczyć przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych, źródeł ciepła i silnych utleniaczy. Produkt powinien być przechowywany w oryginalnych ciśnieniowych pojemnikach.

**Temperatura przechowywania:** Od 0°C (minimum) do 30°C (maksimum).

## 8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

W preparacie występują następujące składniki, dla których obowiązują normy ekspozycji (Rozp. Min. Pracy i Polityki Społecznej z dn. 29/11/2002 – Dz.U. Nr 217, poz. 1833 oraz Min. Gospodarki i Pracy z dn. 10/10/2005 – Dz.U. Nr 212, poz. 1769).

Rodzaj związku	NDS	NDSch	CAS	Zawartość, %
Propan	1800 mg/m <sup>3</sup>	---	74-98-6	> 25,0
Butan	1900 mg/m <sup>3</sup>	3000 mg/m <sup>3</sup>	106-97-8	> 50,0

**Działania techniczno-organizacyjne:** Postępować z produktem w sposób bezpieczny i zgodny z zasadami higieny. Stosować lokalne systemy wentylacji wyciągowej, zwłaszcza, jeśli istnieje ryzyko wdychania oparów, mgły lub aerozolu.

**Higiena osobista:** Myć ręce przed jedzeniem, piciem, paleniem użyciem toalety.

**Ochrona układu oddechowego:** W normalnych warunkach nie jest wymagane. W przypadku ryzyka niekontrolowanego powstania mgły olejowej stosować półmaskę ochronną z pochłaniaczem organicznym i wbudowanym filtrem cząsteczek.

**Zabezpieczenie rąk:** Stosować rękawice z polichlorku winylu lub kauczuku nitylowego.

**Ochrona oczu:** W przypadku możliwości rozchłapywania oleju nakładać okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz.

**Zabezpieczenie ciała:** Minimalizować możliwość kontaktu ze skórą. Wkładać ubranie ochronne i buty z podeszwą olejoodporną. Regularnie prać ubranie ochronne i bieliznę.

**Kontrola narażenia środowiska:** Nie odprowadzać środków smarnych do środowiska. Ocena wpływu na środowisko musi być wykonana w celu zapewnienia zgodności z lokalnymi przepisami ochrony środowiska.

## 9. Właściwości fizykochemiczne

Stan skupienia:	Ciecz
Barwa:	Bezbarwna
Zapach:	Charakterystyczny dla rozpuszczalników ropopochodnych
Wartość pH:	n.d.
Prężność par w 20°C:	b.d.
Początek wrzenia:	< 35 °C
Rozpuszczalność w wodzie w 20°C:	Pomijalna
Gęstość w 15°C:	976 kg/m <sup>3</sup>
Temperatura zapłonu:	276°C (COC)
Granica wybuchowości - górna:	b.d.
- dolna:	b.d.
Temperatura samozapłonu:	b.d.
Lepkość kinematyczna w 40°C:	n.d.
Gęstość par (dla powietrza = 1)	> 1
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	b.d.

Temperatura płynięcia: - 48°C

n.d. – nie dotyczy; b.d. brak danych

## 10. Stabilność i reaktywność

**Warunki, których należy unikać:** Temperatury powyżej 50 °C i bezpośredniego działania promieni słonecznych. Źródeł ciepła, ognia i iskier.

**Materiały, których należy unikać:** Silnych utleniaczy

**Niebezpieczne produkty rozkładu:** Nie powinny powstawać w czasie normalnego przechowywania. W procesie spalania preparatu mogą powstawać: tlenek węgla oraz niezidentyfikowane związki organiczne i nieorganiczne.

## 11. Informacje toksykologiczne

**Badania toksykologiczne:** Dane toksykologiczne nie zostały określone specyficznie dla tego produktu. Informacje przedstawiono na podstawie wiedzy o składnikach i toksykologii podobnych produktów.

**Narażenie ostre – droga pokarmowa:** LD50 > 2 000 mg/kg (wartość oczekiwana). Spożycie może wywoływać wymioty i dostanie się do płuc, co może powodować zapalenie płuc pochodzenia chemicznego w skrajnym przypadku prowadzące do śmierci.

**Narażenie ostre – przez skórę:** LD50 > 2 000 mg/kg (wartość oczekiwana).

**Narażenie ostre – wdychanie:** Opary mogą powodować senność i zawroty głowy

**Podrażnianie oczu:** Może lekko podrażniać.

**Podrażnianie skóry:** Może lekko podrażniać.

**Podrażnianie układu oddechowego:** W przypadku wdychania mgły olejowej może występować lekkie podrażnienie dróg oddechowych.

**Uczulanie skóry:** Nie podejrzewany o wywoływanie uczuleń skóry.

**Rakotwórczość:** 1,3 butadien stanowi 0,1 % objętości butylenu. Pozostałym składnikom nie przypisuje się działania kancerogennego.

**Mutagenność:** Nie uważany za czynnik mutageny.

**Toksyczność dla cyklu reprodukcyjnego:** Nie uważany za czynnik toksyczny dla cyklu reprodukcyjnego.

**Inne informacje:** Przedłużone lub powtarzające się kontakty ze skórą może prowadzić do jej odtłuszczenia, zwłaszcza w podwyższonej temperaturze. Może to prowadzić do jej podrażnienia oraz uczulenia, szczególnie w przypadku małej troski o higienę osobistą. Należy minimalizować możliwość kontaktu ze skórą. Wysokie stężenie oparów/sprayu może powodować bóle głowy, senność i zawroty głowy.

## 12. Informacje ekologiczne

Dane ekotoksykologiczne nie zostały określone specyficznie dla tego produktu. Informacje przedstawiono na podstawie wiedzy o składnikach i ekotoksykologii podobnych produktów.

**Mobilność:** Produkt półpłynny w postaci piany aerozolowej. Unosi się na powierzchni wody. W przypadku przeniknięcia do gleby ulega adsorpcji na jej cząsteczkach i przestaje być ruchliwy.

**Rozkład:** Nie powinien łatwo ulegać biodegradacji.

**Kumulacja:** Zawiera składniki mogące ulegać bioakumulacji.

**Ekotoksyczność:** Produkt słabo rozpuszczalny w wodzie. Może powodować gnienie organizmów wodnych. Nie powinien stwarzać zagrożenia dla organizmów wodnych, LL/EL50 > 100 mg/l. (LL/EL50 wyrażono jako nominalną ilość produktu wymaganą do przygotowania wodnych wyciągów testowych).

**Inne niepożądane efekty:** Produkt nie powinien zubożać warstwy ozonowej.

### 13. Postępowanie z odpadami

**Utylizacja odpadów:** Stosować się do obowiązujących przepisów prawnych dotyczących odpadów: Ustawy z dnia 27/04/2001 r. (Dz.U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami (Dz.U. Nr 116, poz. 1208) oraz 11/05/2001 r. (Dz.U. Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami (Dz.U. Nr 11, poz. 97), Rozp. Min. Środowiska z dnia 27/09/2001 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1206), Rozp. Min. Gospodarki i Pracy z dnia 4/08/2004 r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1968).

**Utylizacja odpadu:** Przepracowane lub zanieczyszczone środki smarne należy poddać recyklingowi lub dostarczyć do autoryzowanych firm utylizacji odpadów, działających zgodnie z obowiązującymi przepisami. Prawidłowe zasady postępowanie z produktem przez dystrybutora należy uzgodnić przed rozpoczęciem przez niego dystrybucji. W żadnym wypadku nie odprowadzać do środowiska (gleby, wody) ani kanalizacji.

**Utylizacja produktu.** Podobnie jak odpadu.

**Kod odpadu:** Kod odpadu powinien być nadawany z uwzględnieniem sposobu/miejsca wykorzystania produktu. Przy zastosowaniu zgodnym z przeznaczeniem można przyjąć następujący: **13 02 06** (Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe).

**Utylizacja opakowań:** Dokładnie opróżnione opakowania mogą być traktowane jak odpady komunalne. W przypadku ilości handlowych przekazać autoryzowanej firmie utylizacji odpadów, działającej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie dziurawić i spalać pustych opakowań.

### 14. Informacje o transporcie

#### Transport lądowy ADR/RID/GGVS/GGVE:

Numer UN:	<b>1950</b>	Klasa:	<b>2</b>
Grupa pakowania:	<b>5F</b>	Oznaczenie zagrożeń na etykiecie:	<b>2.1</b>
Właściwa nazwa wysyłkowa:	Aerozole, palne, gdzie indziej nie specyfikowane.		

### 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Klasyfikacja preparatu:



Symbole:	<b>F+</b>	Skrajnie łatwopalny.
Zwroty R:	<b>R12:</b>	Produkt skrajnie łatwopalny.
Zwroty S:	<b>S16:</b>	Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu.
	<b>S23:</b>	Nie wdychać gazu/dymu/pary/rozpylonej cieczy (rodzaj określi producent)
	<b>S51:</b>	Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

(Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych z dnia 2 września 2003 roku (Dz.U. Nr 171 poz. 1666).

**Inne informacje:** Wyprodukowany wyłącznie z substancji dopuszczonych przez US 21 CFR 178.3570, 178.3620 oraz takich, które generalnie uważane są za bezpieczne (US 21 CFR 182) do użycia w środkach smarnych dopuszczonych do incydentalnego kontaktu z żywnością. Zarejestrowany przez NSF (Klasa H1) do stosowania w miejscach, gdzie potencjalnie możliwy

jest kontakt z żywnością. Produkt spełnia wytyczne (1998) oraz był wcześniej autoryzowany przez US Department of Agriculture Food Safety and Inspection Service (USDA FSIS) w grupie H1 (środki smarne dopuszczone do incydentalnego kontaktu z żywnością) i jest umieszczony w Miscellaneous Publication No 1419 "List of Proprietary Substances and Nonfood Compounds".

### **Obowiązujące przepisy polskie:**

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi z dnia 25 października 2005 r. (Dz.U. Nr 219, poz. 1858).  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem z dnia 28 września 2005 r. (Dz.U. Nr 201, poz. 1674).  
Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi z dnia 4 sierpnia 2004 r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1968).  
Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów z dnia 12 grudnia 2003 r. (Dz.U. Nr 229, poz. 2275).  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych z dnia 2 września 2003 roku. (Dz.U. Nr 173, poz. 1679) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2004 r. Nr 260, poz. 2595).  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych z dnia 2 września 2003 roku (Dz.U. Nr 171 poz. 1666).  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki z dnia 17 stycznia 2003 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 170).  
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 29 listopada 2002 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2005 r. Nr 212, poz. 1769).  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne z dnia 14 sierpnia 2002 r. (Dz.U. Nr 142, poz. 1194).  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz.U. Nr 140, poz. 1171) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2005 r. Nr 2, poz. 8).  
Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów z dnia 27 września 2001 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).  
Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11 maja 2001 r. (Dz.U. Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2004 r. Nr 11, poz. 97).  
Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r., (Dz.U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78; Dz.U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1208; Dz.U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1458).  
Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001 r. (Dz.U. Nr 11, poz. 84) z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085; Nr 123, poz. 1350; Nr 125, poz. 1367; Dz.U. z 2002 r. Nr 135, poz. 1145; Nr 142, poz. 1187; Nr 175, poz. 1433; Dz.U. z 2003 r. Nr 189, poz. 1852; Dz.U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808).

### **Przepisy Wspólnoty Europejskiej:**

67/548/EEC – Dyrektywa o substancjach niebezpiecznych.  
1999/45/EC – Dyrektywa o preparatach niebezpiecznych.  
91/155/EEC – Dyrektywa o kartach charakterystyki.  
Raport CONCAWE 01/53 – Klasyfikacja i oznaczanie substancji petrochemicznych zgodnie z europejską dyrektywą o substancjach niebezpiecznych.  
Raport CONCAWE 01/54 – Klasyfikacja substancji petrochemicznych pod względem zagrożeń dla środowiska – podsumowanie danych i racjonalne uzasadnienie.  
Raport CONCAWE 5/87 – Aspekty zdrowotne środków smarnych.

## **16. Inne informacje**

Informacje zawarte w niniejszej karcie oparte są na obecnej wiedzy i mają za zadanie opisać produkt pod względem wymagań zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska. Dlatego nie powinny być traktowane jako gwarancja specyficznych własności produktu. Odnoszą się jedynie do opisywanego produktu, nie mogą być brane pod uwagę w przypadku zmieszania go z innymi produktami. Niniejsza karta charakterystyki nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.

Obowiązkiem użytkownika jest zapoznanie się z powyższymi danymi oraz stosowanie się do wszelkich obowiązujących wymagań i regulacji prawnych.

**Aktualizacja:** Zmiana numeru wersji w celu ujednolicenia wszystkich kart charakterystyki.  
Wersja 1.3 Data wydania oryginału: 12/01/2006 Wersja oryginału: 1.1  
Drobne zmiany w tytule oraz w p. 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 oraz 1 i 16.

Opis zwrotów R mogących występować w powyższych punktach:

R10: Produkt łatwopalny.  
R12: Produkt skrajnie łatwopalny  
R65: Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

R66: Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

R67: Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Opis symboli zagrożenia mogących występować w powyższych punktach:

F+: Substancje i preparaty skrajnie łatwo palne

Xn: Substancje i preparaty szkodliwe